NAPREDAK.

PRVO I JEDINO NEODVISNO NARODNO I RADNICKO GLASILO ZA HRVATE U NOVOJ ZELANDI.

God. 4. (4th. Year.) AUCKLAND, N.Z., SATURDAY, JUNE 26, 1909. (No. 24.) Broj. 24.

Cienjenim Citateljem.

Najbolji agent jedne novine jest sam njezin predplatnik. Mi nismo postedili ni trudą ni troskova, samo da svojim predplatnicima udovoljimo, pa je bas stoga danas "Napredak" najobljubljenija, najveca, najstalnija i najrazsirenija hrvatska novina u cieloj Australasija. Stoji cvrsto i postojano u Zealandi poput hridi, poput Gibraltara pred valovjem morskim nemoze se srusiti. Da su svi nasi domorodci iskreni nitko nebi sam sebi smio dopustiti citati i primali novinu a da sr nije pretplatio, jer ovakovo postupanje nije posteno prama onem pretplatniku, koji za istu placa. Predplatnici! Stavite se na red. "Vasa bo je korist i nasa da se list siri. Narodnost, koja ne ima svoje sovine u ovoj zemlji, u ocima engleza ne igra nikakovu ulogu. Poduprite dakle sto ajnvase te sto vam pred stranim svietom sluzi na cast kao Hrvatima. "Napredak" nece stvarati nikakove stranke. Biti ce list izvan stranaka, ali ne bez boje. Imati cetvoj odredjeni pravac. Boriti ce se za istinu i za pravo. To mu ce biti program

Svaki Hrvat trebao bi biti predplat koom "Napredka." Zato pozivamo svu bracu Hrvate, da se pretplate na list.

Uprava "Napredka."

U radu je zadovoljnost.

Covjeku je odredjeno da radi. U radu on osjeca neku zadovoljnost, srecu, mir. Bez rada, ma bilo kakva, postenu covjeku neda se zivjeti. Svak treba da radi najveci bogatas kao i najveci siromah. Rad je posten, nerad i lijenost svak prezire. Pri radu covjek ne misli na zlo, vec se stara, kako ce djelo njegovih ruku biti ljepse, urednije, savrsenije.

Covjek radi za se i za drugoga, za sadasnjost i za buducnost. U tome on uziva. Pogledajte lijecnike, koji ljeci bolesnika, pa kad ga je izlijecio od teske bolesti, zadovljan je i sretan, da je uspio u svome nastojanju. Odvjetnik vodi parnicu, branitelj brani okrivljenika; onomu je on svojim zauzimanjem obezbijedio imanje, ovomu je zadebio slobodu. A gle tezaka, koji redi vinograd, ornicu, vliadu, vrt, pa kako se ponosi, kako li je zadovoljan kad vidi da je svoje djelo priveo kraju i da mu ono daje lijepu korist! Da to je njega stalo truda i napora, ali zato se poslije nasladjuje, veseli i uziva.

Ni sloboda, ni znanje i uminje ne stice se bez znoja, muke i truda. Radisni i stedisni narodi dovinuli su se velike slobode; lijeni, nemarni i nehajni zapali su u siromastvo i u robstvo. Cim je narod manje obrazovan. tim ga manje briga za radom, a clm je vise prosvitljen, tim vise nastoji da radi i napreduje, da se podize i jaca. Ko ne voli rad, ne voli sebe, ne voli obitelj, ne voli svoj narod. Nerad ubija covjeku i tjelo i dusu kao sto rdja izjeda zeljezo.

Pa covjek je svaki duzan da radi, jer je zdraviji, krepciji, snazniji, biva cvrsci u volji i u svom znacaju, teze ce zapasti u zlo, igru, pijanstvo, dug, psost i tolike druge nevolje i nesrece. U radise se krijepi snazi tjelo i duh, a u ljencine sve drijemlje i spava. Besposlenjaku uvjek zivot prolazi jednolicno, bez ugodnosti i zadovoljstva. On se u jutru pita, sta ce raditi, a u vecer mu je priznato, da nije radio nista. I tako je uvjek: krade Bogu dane, zivot mu je nesnosan, vrijeme dugocasno.

Osobito u mladosti treba se previknuti radu, jer mladost je vrijeme sjetve, a starost vrijeme zetve. Rad je zlatan grad. Ko radi ima, ko ne radi gladuje. Mladic odlucan, zdrav i krepka duha moze da odabire rad, kakov hoce. Sto hoce to i moze. Veliki car Napoleon govorio je, da je rijec nemoguce samo u istima kakavica.

Zavrsimo! Svak treba da je radisan, ustrajan, odlucan, pouzdan, da ima dobre volje, postenja i znacaja, pa ce biti srecan i zadovoljan, zivot ce mu biti ugodan i miran.

Strahovite obtuzbe.—Viesti iz Hamiltona dolaze, da u onom mjestu uapsen je jedan zlocinac po imenu Oscar Scovell uzrokom sto je silovao jednu malu djevojcicu od sedam godina. Sudbena iztraga odgodjena je za daljneg svjedocanstva. Takodjer iz drugog mjesta iz Paeroa istog dana dolaze viesti, da drugi zlocin po imenu C. Rolton jest uapsen od pulicmana Henry uzrokom sto je silovao jednu djevojku ispod sesnaest godina. Obtuzba je odgodjena za dalnje iztazipanje, zlocinac imao slobodu da moze biti na slobodi uz jamcevinu od £200 sterlina.

Grozovito klanje ljudi.—Brzojavka iz Petrograda donasa viesti da u Persiji kod kotara Ardabil nastalo je klanje ljudi u broju od 500 i rusko konsularstvo puno je nevoljni bjegunaca koji su utekli za spasiti se. Ruski konsul kod mjesta Hamidieh iza kako je proputovao gdje je bilo klanje opisuje da na hiljade poljodelskih tezaka je su bili zaklani kao zecovi te da mrtve lesine lezu na zemlji bez da su zakoni. Svako mjesto manje ili vise bilo je grozovitog klanja, a kod Antioka mal da koji se je covjek spasio. Zlocin je pocinjen od azijatski turaka.

Dobar Sudac.—Prosle sedmice kad je sudbena razprava sliedila kod Suda od Pulicije jedan covjek za malo casa iznenadi sve prjsutne na njegovom dolasku sa samo pol pene u zepu, zapita sudca da mu ucini Parnicu (sumenc) protiv jednom gredskom lijecniku. Sudac gosp. Kettle mu kaze, da neka otidje do sudbenog poslovnika, a ovaj nato sudcu odgovori. Jest ali on mi moze uzeti koju penu vise sto ja nemam za platiti. Tada sadac rece ako je ovaj covjek siromah bez njegove krivine da nije u polozaju za uciniti parnicu ipak cu ja vidjeti za ovog coojeka da mu bude pravica data na njegovom zahtjevu.

Citatelji "Napredka" zude znati, da koji je onaj urednik od hrvatske novine, koji se je vozio u zeljeznici sa nekim nasim domorodcim i koji su putovali za Pukekohe pak im dokazao da ovaj gospodin putuje za Wellington a kad tamo nije dalje otisao vec do u mjerto Ngarawahia hodio traziti da se moze pribaviti svoga starog zanimanja. Nema niti koje poteskoce za povratiti ee na staro zanimanje, ali je vise sramotno kad se laze i kad se srame postenog rada.

Nosila Gace.—U mjestu Waerburg, Americi jedan seljak (farmer) po imenu August Bugleworth bio je doveden do suda za obtuzbu sto je prisilio svoju 17-godisnju k'cerku obuci se u muzko odjelo, za da uzmogne raditi na palju jer je tako htio pristediti placati radnika, da nije dosla sama njegova k'cerka Ane pred sudca te rekla da ona od svoje volje nosi isto, da ga rado nosi tim vise sto su joj druge djevojke u mjestu za to zahvalne jer bi se rada prije nje udati. Ane je vrlo liepa i snazna djevjka, pa prem je zakonom zabradjeno nosnje zenama muzko odijela, oprostio joj je za sada sudac taj prestupak.

Kinezki Gorostas.—Jedan engleski putnik po imenu James Ricalton kad je putovao u Kinezkoj u gradu Oanglancenu u kotaru San-si, nadje jednog kinezkog seljaka ogromne visine po imenu Ping Jau. Visok je 7 noga i 11 palaca, ato ce reci da je vise od obicnog covjeka za punu glavu i pol. James Ricalton dogovori se sa gorostasom te sada putuje po svietu i pokazivaju se narodu. Ping Jau jede koliko mogu 4 covjeka pojesti, a moze popopiti citav galun ili 3 litra vode u jedan mah. Zestoka pica nikako ne pije. James Ricalton imao je dosta kubura sa svojim gorostasom, jer sve kare po ulicama i kreveti po hotelima zanj su premalene, za to je Ricalton dao napraviti poseban krevet za svog kineza, koji se dade preklapati, te ga voze sa sobom kud god idju. Ping Jan je 26 god. star. Otac mu je kinez covjek obicne velicine docim mu je majka mongolkinja i mnogo manja od obicnih zena. Ima jos tri brata i jednu sestru, koji su svi normalne visine. Sada se ovaj gorostas nalazi u Amerikam a do kratkog vremena posjetiti ce New Zealann.

Pokusaj Za Skinuti Crnogorskog Kneza.—Brzojavno se dokazuje iz Londona, da iz Cetinja dolaze viesti da dvadeset osoba jest uapseno uzrokom sto su ovi gledali dignuti bunu medju narodom za skinuti sa priestolja crnogorskog kneza Nikolu. Nezna se zasto ova misao imala bi biti u crnogorskom narodu posto je ovaj sasvim dobar vladar koji je sada 68 god. star a vlada od god. 1860. Knez Nikola ima tri sina a stariji je Danilo, koji je pristoljonasljednik.

I divlji lav donese katdkad srecu.—Neki Jack Thornton koji je trazio zlata po Arizoni bio je napadnut od jednog americkog lava te pobjeze u neku spilju. Razgledavajuc za u spilji nadje hrpu cista srebra, vriednu nekih 50, 000 dolara. Sad mu vise ne treba traziti zlata. Indilanci ili razbojnici ostavili u toj spilji—a Bog zna od kad je tuj sakriveno lezalo!

U gradu New York pulicija sada imaju kod sebe "pistole" u rukam uzrokom prolazka vilikog broja "motora," te ako se po zahtjevu nezaustave onda pulicija imaju dopust pucati.

Velika jamcevina. — Njemackom principu Eulenberg, jest povecana jamcevina do svote od £25,000 sterlina uzrokom sto je bez dopusta odputovao iz Berlina do u Gastein. Princip ocekuje iztragu pravide za krivo svjedocanstvo sto je bilo dokazano kroz novinu Zukunft od urednika Harden za pogrdna djela sto se je zbivalo na njemackom carskom dvoru.

Drzavno blago Srbije.—Narodna srbska banka u Beogradu dala je za vrijeme politickog dvoboja sa Austro-Ugarskom prenieti svukoliku svoju zalihu zlatnog novca u Nis, u svrhi, da bi rat izmedj Srbije i Austro-Hugarske mogao od od casa na cas buknuti. Sada, kad su se politicki odnosaji Srbije sa Austro-Ugarskom smirili, a pogibelj rata predvidno nestala,srbska narodna banka dala je i opet sav svoj zlatni novac prienieti iz Nisa u Beograd.

Gospodjica Ulysses! —Stroliga koja svojoj ostroumljm vidovitosti pogadja svaku stvar sto covjek zeli znati. Idje u zamrlost te kroz ogledalo vidi buducnost. Pohadja se kod Br. 27 Pitt street Auckland od 11 sati jutrom, do 9 sati vecerom. Pucko pohadjanje za svakoga svakoga Ponediljka vecerom ulaznina Jedan shillin.

Kako se istinito dokazuje vlada u Wellingtonu odlucila je umanjiti godisnji trosak medju tolikim cinovnicim u razlicitim vladinim zavodim. Veliki broj cinovnika je su primili obznanu, da na svrhu tek. mjeseca njihova sluzba vise neopotrebuje kod vlade. Medju tolikim imenim koji su izgubili vladinu sluzbu nalazimo ime i naseg zemljaka gosp. R. Bragato, koji je bio u vladinoj sluzbi za nekoliko godina na placu £325 strelina na godinu kao ucitelj vinogradarstva.

U Novoj Zelandiji na sve strane jest viliko pitanje za sluzbenice zenskog spola. Po glavnim mjestim nekoje gospodje ucinile se medju sobom "drustvo" za dobavljeti zenske iz englaske. Ovo druztvo placa svim zenskim troskove od poputbine, pak sada svakog mjeseca zenske sluzbenice dolaze u Wellington u broju od 30 i vise zenskih. Svaka ima sigurnu rabotu i dobru placu od £1 i vise na sedmicu.

Prosle sedmice kod mjesta Hokitika jedna djavojka po imenu Mary Hall sluzbenica kod Occidental Hotel pukusala je pociniti samoubojstvo kad se je bacila sa zeljeznickog mosta u Rieku Hakitika, ali kad u vodi pocela je zvati pomoc sto na brzu ruku izvade ju. Djevojka je u opasnom stanju ali ce preboljeti.

Jedan mudrac isporedjuje zene sa urama, pa veli: Mlada djevojka nalici novoj uri, jer je uvjek brza. Lijepa djevojka jest kao ura na tornju: svi ju gledaju, a niko—ne uzme. Drazesno brbljavo djevojce nalici uri, sto svira: isprva se svakom svidja, nu kasnje—dosadi. Bogata je djavojka kao zlatna ura: cim je vidimo, odmah pitamo: koiika joj je cijena? Brbljava je kao ura budalica; vec u rano jutro pravi galamu. Zena, prava domacica, nalici velikoj visecoj uri: ide polako, ali dostojanstveno.

Apel na hrvatski narod.

Stampa tvoja oruzje je tvoje!

Sjetite se "Napredka" —jedinog cisto narodnog glasila za Hrvate o Zelandiji. Imajte na pameti, da mi nemamo nikakove trgovine, koja bi nam pomagala izdavati list, nego mi moramo pokrivati troskove od predplate i oglasa. Nas je list nikao iz naroda, stoji uz narod, pa treba narod ida ga pomoze. Stogasto je ovaj list pravi narodni radnicki list, duznost je svakoga postenoga radnika i Hrvata, da ovaj svoj list podupre i pomoze. HRVATI! RADNICI! Predplatite se na "Napredak," podupirite ga budite u pomoci u ovom kriticaom casu, kada on vodi ljutu borbu za pravo naroda proti svim mogucim narodnim izjelicama. Ako vam je predplata iztekla, jos je danas obnovite, a ako nije, a vi gledajte sklonuti svoga druga, poznanca, rodjaka, brata, ili koga drugoga, da se predplati na ovaj narodni list i da bude njemu novi pristasa, koji ce znati naci opet nove pristase.

HRVATI! RADNICI! Dajte pregnite i odlucite se na posao. Svaki po nesto pa nama ce biti dovoljno, da pregnemo novim silama i radimo za svoj narod. Nemoj te samo ovo procitati i u zapecak baciti, ili uzeti i reci, da ce te vec koji drugi dan o ovome odlucivati i misliti, nego djelujte i radite na ovome jos danas, jer sutra nece nikada doci i jer list jos danas treba pomoci.

Sto zelite vi za "Napredak" uciniti? DA, VI! Hocete li jos danas obnoviti predplatu, ako vam je istekla, ili nije, noce te li nastojati nagovarati koga drugoga u vasoj kuci ili susjestvu, da se predplati na ovaj list. Pa jos uzmite u obzir, da ce te kroz cijelu godinu citati list, koji ce vas pouciti, novosti donijeti, o politici izvjestiti i zdravim stivom um oplemeniti. Stoga, dajte se na posao i pomozite ovaj list i uciniti ce te rodoljubno i korisno djelo sebi i svome narodu.

Domorodca Vjencanje.—Nas domorodac Jakov Segedin sada nastanjenik ko mjesa Inglewood, Taranaki kao farmer na 1 tek. vjencao se je sa gjicom Agnes Hartigen ijepom i drazasnom englezicom. Gosp. Marin Segedin iz Gisborne bio je vjenceni kum kao isto kod zenidbene svecenosti glavni upravitelj. Na vjencanju prisustvovalo je priko petdeset gostova, a mladi parovi primili su darove kako nam je dokazano preko £50 sterlina vrijednosti. Mladim parovim cestitamo svako buduce zadovoljstvo da u ljubavi budu zivjeti do velike starosti.

Veliki parobrod.—Brzojavka iz Londona donase viesti, da njemacko drustvo parobroda "North Germam Lloyd" jest dovrsilo gradnju velikog atlanskog porobroda kojeg su imenovali "George Washington" kao najveci brod sto je igda bio sagradjen u njemackoj. Ovaj brod jest od 27,000 tona, te za prvi put odputovao je iz Bremene za New Yorku.

Simich & Luketina!

IZVRSNA GOSTIONA.

40 WYNDHAM ST., AUCKLAND.

Dobra Svieza Jela, i Cista Podvorba.

Na Znanje!—Svim znacim i prijateljim da sada uzdrzimo najbolju GOSTIONU u Aucklandu. (Sydney Boarding House) od starine dobro poznata Gostiona Hrvatskomu narodu.

SVOJ K. SVOMU!

NA ZNANJE!

SVI nasi domorodci koji zele imati dobru cienu za kaursku smole neka se obrate na nas za imati svakog zadovoljstva. Sve potrebito stvari za nabavu hrane odasiljema uz najnizu cienu. Takodjer imamo na prodaju najboljeg New Zealand vina. Za sve potrebe obratite se, nu

F. PETRICH & ĆURIN,

Bank St., Auckland.

LIST HRVATA

NOVE ZELANDIJE

"Napredak,"

(Weekly Paper).

(Registered as a Newspaper at the General Post Office, Wellington. Advertising rates sent on application).

INSTRUCTIONS as to the INSERTION or WITHDRAWAL of ADVERTISEMENTS in the NAPREDAK (Progress) MUST BE IN WRITING. Advrtisements received without written orders will be inserted until countermanded and charged accordingly. Country advertisers can remit payment by Money Orders or Postal Notes.

Orders to WITHDRAW advertisements must be sent in WRITING. All communications to be addressed to "The Manager,"

Izlazi Sedmicna Novina svake Subote cina stoji.

Za New Zealand:

NA CIELU GODINU £1 0 0
NA POL GODINE 10 0

Za ostale strane vieta:

ZA CEILU GODINU £1 5 0
ZA POL GODINE 12 6

PRETPLATNICIM IZ DOMONINE.

ZA CIELU GODINU .....16 K
ZA POL GODINE ..... 8 K

Oglasi po pogodbi moraju da budu predplaceni. Mali viestnik za jedan put 3 shillina.

Naredbe za tiskanja OGLASE; i za zaustaviti iste MORA da bude u PISMU. Oglasi primlieno osobno primaju se za tiskanje, ali dokle nebude pismeno nezautavljeno isto se racuna za izsplatu.

Neplaceni listovi neprimaju se, a rukopisi se nevracaju. Dopisi i ini sastavci koji stignu bez podpisa ne tiskaju se. Urednistvo ne suglasi uvjek sa uvrdtenim dopisima. Novce, za predbrojbu, ili ikoju drugu svrhu salju se u preporucenom listu na sliedecu adresu

THE BRITISH & CROTIAN NEWSPAPER CO.,

Box 643, G.P.O., Auckland.

Za Dopise, ili privatne svrhe adresa—

27 COOMBES ARCADE, QUEEN STREET, AUCKLAND.

Telefon Urednistva i uprave br. 1575. Odgovorni Urednik M. A. FERRI.

UNION S. S. COMPANY, OF N.Z., LTD.

Sadrzaje izmedju broj Parobroda

Plovitba izmedju poglavitih luka od Nove Zelande. Putuje iz Auckland za Sydney est.

MAHENO - - - Svibnja 24

Druzstvo zastupa ORIENT ROYAL MAIL LINE koji putu izmedju AUSTRALIU i EUROPU

Putuju parobrodi iz Sydney

ORIENT - - Svibanja 29
OROYA - - Lipnja 12

Za potpune potankosti obratiti se Na Union S.S. Company of N.Z., Ltd. iji na Urednictvo za kujizicu od putovanja.

Beckett & Briggs,

ODVJETNICI - - WHANGAREI

POSLUJU u najboljem zadovoljstvu sve sudbene poslove. Posudjuju novac i napravlja sve zakonite spise u najkracem roku. Jedan sami pokusaj za biti za vazad uvjereni.

A. KOHN,

178 Queen St., AUCKLAND.

[USTANOVLJEN OD 1868.]

VLADINI I NAMJESTNICKI ZLATAR.

Najbolji satnici za drzati vrieme, i skladiste svokovrstne zlatarije uz najnizu cienu Izradjuje se i popravlja svaka radnja. Dajte pokusij za ostati zadovolini!

Novi Duncan! Sada otvoren!

J. S. Dickson.

Nalazi se sve potrebe za muzke Oprave: Najbolja vrsti jest koja je naznacena "Dominion Brand.'

Gosp. Dickson jest poznat Hrvatskom narodu, njegov ducan nalazi se

Corner

Queen and Fort Streets,

AUCKLAND.

Queen's Ferry Hotel,

VULCAN LANE, AUCKLAND.

THOS. MARKWICK, Vlastnik.

DAJE do zuanja svim Hrvatskim prijateljem, da ova gostion-sadrzaje kao u sredini grada najbolje mjesto za gostove, kao isto nojbolja vrsta od razlicita pica.

HRVATSKI PRIJATELJ

JEST

DUHAN

"MELROSE"

Koji Drugi

Nemoguce da bude bolji.

CHAMPION FLOUR.

(NAJ BOLJE BRASNO).

Jest Hrvatski Prijatelj

Jer nadize misnice

A misnice su sto trebaju

Kopacu!

OGLAS.

Dajemo na znanje, Svim nasim domorodcim koji pribivaju u New Zealand i u staroj domovini. Dasmo otvorili Gostionu Kuca na novo sagradjena. Takodjer i novo sve pokucstvo. Kad vidjete biti ce te uvjereni u svakom zadovoljstvu. Mismo jedini od naseg jezika u Sydney za pricekati nas nas narod. Obratite se na sljiedecu Adresu.

KOSOVICH AND GOJAK;

3 & 5, CRESCENT STREET,

Church Hill, SYDNEY.

The **"Cowdell"** Studio

NEXT POST OFFICE,

Cameron St., Whangarei.

Izvrsne slike izradjuje sa umjerenim cienama. Svaka vrst u slikanju izradjuje se sto mozete poslati svojim prijateljem. Dodjite k' meni za pokusaj.

R. E. BURKE,

PHOTOGRAPHER..

Geo. F. Dickeson,

HOTEL-KEEPER & GUM-BUYER

KAIKOHE (BAY OF ISLANDS.)

IMA izvrstno smolovno zemljiste od preko 15,000 ekera za ljeto i za zimu. Najvisu cienu za gomu placa. Store sadrzaje umjerene ciene.

Meso i hljeb vazda priruci.

"NAPREDAK."

SUBOTA, LIPNJA 26, 1909.

Kraj Ustrpljivosti!

Svaka stvar na ovem svijetu ima svrhu i kraj, kad se nemoze vise dalje; tako isto i ljudska narav ima kraj od uzstrpljivosti. Neznamo do kojeg cilja i do kojeg uspjeha hocemo doci sa nasim hrvatskim radnikom kad mu kroz ove redke sve istinito razpospolozimo stanje od ove prve i nedovisne hrvatske novine, koja obstoji kao jedina, i kaja moze biti na braniku naseg radnika u cieloj Australasiji. Ali se sigurno nadamo kad ove redke po dva ili vise puta budu pomnjivo procitane da ce u vecini broja hrvatskih rodoljuba doci upoznati, dasmo za sigurno dosli kraju nasoj velikoj i dugoj uztrpljivosti. Kraj nase uzstrpljivosti, jest, izdavati ovu mnogopotrebnu i obljubljenu novinu, raditi neprestano danu i u noci, a neznati, da imamo solidarn temelj, da mozemo raditi i napredovati za mnogo buduci godina. Raditi sedmicu iza sedmice, mjesec iza mjeseca, godinu iza godine bez ikakve koristi, te ce nam svaki razlozni citatelj osuditi, da nije pravo ni posteno. Pak barem, da mozemo troskove imati sa svagdanjim hljebom isto bi smo bili zadovoljni raditi i dalje vremena bezplatno.

Ali raditi bezplatno i zapadati u privatne dugove to je odvise da ljudska narav moze vise podnositi, dakle ovo mi nazivljemo kraj nase ustrpljivosti. A zasto smo dosli kraju ustrpljivosti? Nista drugo nego samo jednim uzrokom od strane nasih ogluseni i nemarnih predbrojnika. Rek bi, da do sada sve nase opomene niisu nista vriedile, te mozda kad vise ne bude vremena i mozda kad bude sasvim prekasno, onda ce se nas hrvatskih narod iz mrtvila ustati pak razgledati okolo sebe kako mu je nestalo ono stomu najvis u svome zivotu vriedi, za postiguutiizobrazbe kako mu je nestalo ono svoje vlastito oruzje sa kojim je mogao pobjediti svakog neprijatelja. Ah! Meni, zavapit ce vise od jednog naseg hrvatskog rodoljuba. Ali koja hvajda, nestalo je oruzje kako se sada mozemo braniti protiv neprijateljskim navalam, treba se Bozjoj sudbini sada podloziti, ovo ce biti sveobci razgovor diljem ove zemlje od zelandije medju hrvatskim radnikom.

Ali zdravstvenu ljekariju nevalja davat prekasno, jer dok je duha treba se zurno mićati te spasiti svakoga ako je spasa moguce. Na zalost, nas hrvatski narod u nekojem broju nevjeruje davati pomoci dok je navrime, nego kad js prekasno onda bi se pozurili za pomoci kad je osoba vec mrtva.

Mnogo i mnogo se opisalo kroz ovo javno glasilo odkad ova novina obstoji, ne samo od nase strane dali i od strane vrijednih dopisnika sto se tice uzrokom nemarnosti nasih predplatnika. Pak je sasvim zalostno i grozno, da do danas nismo dosli do nikakvog temeljnog uzpjeha. Istina je, da nas Hrvata u ovoj zemlji nema nas u velikom broju, pa ipak da jesmo zelosno razdjeljeni u toliko stranaka, i usuprot vclikog broja neprijatelja mogli bi smo zadovoljno izdavati ovu obljubljenu uovinu, za samo onoliko broja uknjizenih predbrojnika samo kad bi ovi bili tocni i redoviti. A izdavati novinu drugcije to pak nami niti drugomu nikomu na svietu nije moguce.

Pripoznajemo, da mi Hrvati (kao najzadnji) ne marimo za citanje novina. Rek bi da pojedinog misao je otici iz domovine u strani svijet za pribaviti stogod novca, pak opet se natrag povratiti pak sve tako raditi od otca na sina. A za upoznat se bolje sa svitom i sa boljom izobrazbom u domovinu povratiti, to nam je pako najzadnje na pameti. A u stranom svijetu za upoznati se svega po malo za bolji napredak i bndcnost nema bolje niti je moguce da bude bolje sto jest jedna novina. U stranom svijetu svaki doseljenik drpi sto moze bolje i otimlje mu njegove trude, pak ne samo da engleska gospoda ovo rade, dali ima ih i od nase krvne hrvatske brace, koji deru svoga brata radnika kad mu prigoda dodje. A za na obranu biti ima li koje drugo bolje oruzje kao sto je jedna novina?

Spominjemo se, kad u nasoj slavnoj Dalmaciji nije bilo nego sama jedna novina. Radnik nije citao, niti ju htio uzdrzati, dok u mnogo puta ova jedina novina bila je na smrtnoj postelji i sigurno bi se bila sa duhom razstavila, da nije se naslo malenog broja hrvatskih rodoljuba, koji su na dar poklonili na stotine fiorina samo nek se uzdrzi prvo narodno hrvatsko glasilo u Dalmaciji. Sada je ova novina na temeljnom polozaju i mnogo vise citana od radnika negoli od gospode. Pak dandanas mozemo se diciti da u Dalmaciji sada obstoji veliki broj hrvatskih novina, kojs su sve uzdrzane od hrvaskog radnika. U ono vrijeme kad je jedna novina u Dalmaciji obstojala hrvatski radnik bio je mnogo bogatiji od stanja nego se dandans nalazi pak nije htio uzdrzati nikakvu novinu. Ali danas vise u siromasnom stanju a mnogo bogatiji u izobrazbi vise je u staroj domovini novina uzdrzano od radnika negoli bogate gospode. Za potrebe trebalo se hrvatskom narodu seliti u srani sviet, na zalost vazda siromasnog radnika prvog zapadne red, tako kad u svitu ima potrebu od svakoga. Od velikih skola ili od kakvog imanja nasoj gospodi nije na pameti seliti se, pa ovi ocekuju natrag u domovinu siromasnog radnika kad je priskrbio stogod novca, da mu sto brze na prevaru odnesu paka opet neka idje natrag u strani sviet. U svietu ako se tkogod nadje da moze stogod urediti, onda nastane nekakova mrznja medju ostalim tako da podniposto nije mu moguce postaviti nikakvi uspjesni temelj za dobrobit svoga naroda. Uzmimo na primjer protsranu i bogatu Ameriku gdje na stotine hiljada hrvata jest se uselilo pak koliko bogastva jest izvadjeno od hrvatskog naroda ipak se nemozemo pohvaliti, da mi Hrvati jesmo od prvih u Americi, ne samo u Americi dali na sve ostale strane svieta smo isti. Ali uzmimo proslu povjest u ruke, koliko smo prigoda mi Hrvati imati u staroj domovini i u stranom svietu, nikakva druga narodnost na ovem svietu nebi nas nadmasila samo, da smo bili slozni.

Nekoja krv u nami Hrvatim obstoji, da ne ljubimo jedan drugoga, sto nam isti Bog zapovjeda, "ljubite iszskrnjega svoga kao sebe istog"; pak za ovu nasu neslogu vise smo u nazadku nego za nista drugo. U Ameriei gdje se moze brojiti na hiljade nasega naroda ipak je malenog broja, koji su na temeljnom bogatom polozaju. Ali oni koji jesu, vec su odstranjeni od hrvatskog doticaja pak medju narodom kao "american citizens" napreduju i uzivaju svoje blagostanje. Istinito je, da u americi ima razlicitih druztva, hrvatskih novina; ali sudeci po danasnjem polozaju koliko je hrvatska krv pokvarena jednom proti drugom necemo prekoraciti kad dokazemo, da niti druztva niti ikakva novina nema temeljnog obstanka da se moze vidjeti napred dvadeset godina buducnosti. Jeli grozno" da smo mi Hrvati svuda i isti?

Ova malena ostrva od Novo Zelande vec je proglasena po svem svietu, te u nekim zakonim od slobode prva je od svake druge narodnosti. Moze mo li mi ovdje postignuti da budemo proglaseni? Mozemo samo ako hocemo. Car napoleon je kazao, da na ovem svietu nije nista "nemoguce," tako isto i nami Hrvatim nije nista nemoguce.

Sada je zadnji cas da se prenemo, bratski se slozimo i pomozemo onu tvrdjavu i oruzje bez koje nemozemo biti. Nami nije do toga, koje ce te oruzje izabrati samo kad izaberete po vasem razumu koje oruzje, vise vrijedi. Bez praha i olova oruzje nevalja, dakle sada je zadnji cas, da negledate jedan drugoga koji ce se prvi oruzja prihvatiti. Svaki je u duznosti da priskoci sto moze bolje i to na brzu ruku.

Sve do sada stajali smo nepobitno na vasu obranu, te nece biti nasa krivnja, ako vas ostavimo. Mnogo, i mnogo puta jesmo prevolili ploveci po moru, ali sada mnogo uznemarani svezalismo brod u luku. Ako ce te, da brod idje opet ploviti onda iskreni hrvatski mornari neka se nadju, da uzdignu jedra i hrvatsku zastavu i zapjevaju

"Hej veselo! Hej veselo!
Hej! Nade nam je puna grud!"

Pak onda sa hrvatskim mornarim mozemo jedriti bez pogibalji po cielom svietu. Ako li pak bude nemarnost za uzdignuti nase slavno ime, onda nemojte reci da nismo sve do skrajnosti

zrtvovali, te kada svojevoljno kao kraj ustrpljivosti budemo se ostaviti ovog rada kasnje sudbina ce svakog pojedinog iztrazivati kako tko bude zasluzio.

Kratke Viesti.

Citateljim "Napredka" poznata je prosla Turska buna, koji se znaju sami pomoci a nas narod pita "velevlasti" za dozvolu!

Velevlasti su odredile, da ostrva Kandija u sredozemnom moru bude isto uprava za daljnjeg vremena kao sto je i do sada.

Okrunjdnje kralja engleskog Eduwarda zapalo je drzavu £359, 289 sterlina.

U Francuzkoj svake godine bude do 600 dvoboja.

Racumase da u cijeloj Siberiji nema vise od 770,000 urodjenika.

U Ruskoj tajnom spijunskom drzavnoj sluzbi ima na placi 600 zenskog spola.

Racunase da ruski car prima razmjerno svakog dana do 100 razliciti molbenica.

Zlatne rude u Trnasvalu (africi) daju pol unce zlata na svaku tonelatu kamena.

Veliki broj pucanstva a Meksiku ne jedu nikakvu vrst masla.

Porez na sol sto Kinezka drzava dobiva svake godine jest £2,000, 000 sterlina.

Japanske gostione svakog jutra daju po jednu novu ceticu za cistiti zube svakom gostu.

Jedan zidovski prodavac po kucama ostavio je u svojoj oporuci £6000 sterlina dobrotvornim zavodim.

Petstotina i sedamdeset i sedam inostranog naroda je su postali Britanski podanici prosle godine.

Dokazuje se, da bi bilo dobro da sve mrtve ljesine od svake narodnosti budu baceni u grotlo vulkana Vezuvia.

Kod mjesta Bristola jedna osoba bila je oglobljena uzrokom sto sujedi nijesu mogli spavatii od lajanja njegovog pasa.

U Austriji i u Francuzkoj djeca nisu primljena kod drzavnih siromasnih kuca. Ovi su postavljeni na bordovanje kod seljackih obitelja.

Tezulja (balanca) koja moze mjeriti razliku medju mrtvom i zivom muhom jest izumljeno od jednog Kalifornijskog zlatara.

Jedan vlak prevalio je 965 milja medju New Yorke i Chicago u 957 Casa. Za ovaj put prevaliti sest vlakova je bilo opotrebito.

Kod suda u Melburne jedan covjek je dokazao, da nazad dvije godine imao je 22 kocije i 33 konja. A sada nemam niti jednu kociju a dugujem £500 sterlina.

Jedan pijanac bacio se je na put prolazeceg vlaka kod mjesta Domange u Francuzkoj. nadgledjnik od zeljeznickog prdstanista kad je ovaj grozoviti prizor vidio padne mrtav. Pijanac se spasio bez ikakve ozlede usuprot da je cieli vlak preko njega presao.

U gradu Aucklandu ima jedna talijanska brijacnica pak gospodar talijanac koji je ozenjen sa nekoliko djece ima jednog malog sina od sedam godina, koji u brijacnici pomaze svomu otcu isto kao i odrasli covjek.

Zanemarenim i oglusenim nasim duznicim poslali smo u viikom broju odvjetnicke listove. Nemojte nas kriviti ako upadnete u vise troskove, jer opomena kroz javno glasilo sada je dovrsena.

Kod Redarstvenog suda mjestu Wolverhampton jedna zena po imenu Sarah Benton bila je oglobljena £10 sterlina uzrokom sto kad bi drugomu posudila novac naplatila bi kamote od 866 po stotinu. Ovo je bilo dokazano od odvjetnika koji je tuzio kamatnicu.

Na veilikim atlanskim parobrodim ima ducan tako da gospadje i putnici mogu kapovati svaku potrebitu stvar na isti nacin kao i u jednom gradu.

U mjestu Sceoeneberg pokraj Berlina u njemackoj od seda svako diete koje se rodi primiti ce bankovnu knizicu sa jednom markom kao pocetak uknjizenog novca.

Jedan sudac na sudbenom stolu u Londanu dokazao je, da £4,000 sterlina jest bilo placeno jednom na glasu odvjetniku samo za savjet, sto koji drugi mladji odvjetnik bio bi se naplatio samo jednu "Gineju" za isti savjet i za istu stvar.

Na upit jednog zastupnika pros log sabora sto se tice kopanja kaurske smole ministar-presjednik Sir Joseph Ward odgovorio je, da vlada nastojat ce sve sto bede moguce da bude boljeg zivljenja kopacima, te na njegovom povratku dojduceg Sabora biti ce govora kako se ima odrediti.

U prosli Petak ministar-presjednik Sir Joseph Ward odputovao je za London, da prisustvuje conferenciji na dogovor engleske vlade kako se ima postaviti na bolji stepen ratno-brodovlje i domobranstvo. Konferencija bit ce dojduceg mjeseca na kojoj sve Britanske kolonije biti ce zastupane.

Pomozlte ureddika "Glasa Lazi" Sliede ce smo pismo primili iz Northern Waeroa a podpisano od smolokopca Zavojancanina. Ovako glasi — Pozivljem ostalu bracu Zavojancane iz Zavojane da sada podpomozu urednika zakutnog listica "Glas Lazi" uzrokom da nas pametni domorodac bude napred otici. Nema sumnje da nije vrijedan stoga pomozimo ga ili ga posaljimo neka opot idje nazad u domovinu bosonog pred crkvom vikati kako je prije vikao sve do onog zadnjeg dana kad je odputovao za ovu zemlju, "Evo Suverina,! Evo suverina i kartina,! a gdjegod udri palcom u kamen pa poskoci matar od zemlje, a sada veliki tovar od urednika. Braco Zavojancani! Ako naseg urednika zapustite on ce brzo ohladiti kopita i skinut ce se sa velike stolice sto toliko nebi mi zao bilo samo kad bi mogao nesretnik doci do zudjenja njegove odvjetnikove casti. Pomozite braco dok je na vrijeme jer poznam da mu je dogorilo do nokata. Ja sam ga pomagao dok sam mogao sada vise nemogu. Smolokopac — Zavojancanin.

Dopisnica Uprave.

Gosp. Stipe Prgomet Awanui Ono je sasvim mnogo za dati na javnost sto nebi vam bilo nikakvog zadovljstva prije izdati na javnost nego bi sud i zakon svaku razvidio. Sasvim nam je zao, da ste se tako nasli tesko prevareni na vasim trudima ali nas savjet jest, kad imate tolikog svjedocanstva i dopisnicu Gosp. P. Sulente uzmite savjet od kojeg advokata pak putem zakona imat ce te vasu pravicu sto zahtjevate Pozdrav!

Gosp. "Smolokopac" s, Lista, Dargaville. Zao nam je osobnosti nemozemo udovljiti. Poznato nam je, da ima hrvatskih spijuna i na vise mjesta, ali dok koji od njih stogod ne pogriesi nemozemo proti nikomu nista na javnosi iznositi. Od spijuna treba, da svaki hrvatski radnik ima veliku opreznost. Ako tkogod od ovih zlocinaca stogod sakrivi proti interesu naseg radnika, onda dajte to omah znati i mozete se pouzdati da ova stampa jest vase oruzje. Zivili!

Gosp. "Drugi Smolokopac" Dargaville — vami odgovaramo isto kako gori. Hrvatski pozdrav!

Domorodci u Nevolji.—Sasvim nam je zao spomenuti, de vise od jednog nasih domorodaca nalazi se u kuci od umobolnih kod Avondale. Rodbini u staroj domovini i prijateljim u ovim stranam priporucujemo. da bi se pozrtvovali za sakupiti dovoljnu svotu novca nek ovi nesretnjaci u svoj rodni zavicaj, jer mnogo je bolje bolovoti u domovini negoli u stranom soietu. Nije samo dostatna poputbina nego treba, da se nasi domorodci zauzmu nadgledati siromasnog covjeka kad putuje u damovinu. Primili smo pismo od jednog siromasnog umobolnika i njegove suze cieli papir jest nakapan pak se tuzi, da je ondje dopao ni kriv ni duzan. U svrhu ovoga pisma ovako kaze "Dragi vriedni hrvatski sine Ferri!— Molim te kao Boga, da izvidis za mene jer ja ovdje unutra neznam za nisto te de moram muke podnositi. Mozda ces misliti da nisam u mojoj pameti ali ja jesam zdrav. Pak onda sliedi podpis nesretnog. Nasi vrsedni citatelji je su uvjereni, da svaki nas domorodac pak bio u kojoj mudrago potrebi znade gdje ce se obratiti.

Nigda nismo nikomu nista uzkratili i po mogucnosti svaku uradili, te takodjer mislimo da ce nas Svemoguci Bog dopustiti da i dalje budemo na koristi svemu narodu. Jednog dana iza zokljucka ove novine odredili smo osobno otici u Avandale te u druztvu sa ljecnickim upraviteljem upitat ce mo za zivljenje od prvog do zadnjeg naseg siromasnog domorodca koji se ondje nalazi. Govorit ce mo osobno sa svakim nasim domorocom po zelji nesretnjaka pisat ce mo privatno njinovoj rodbini i prijateljim. Hrvatska nas duznost ovo steze, da ovako uradimo!

Najstarija vena. —Najstarija zena u republici Svicarskoj udova Margarita Munzinger — Ortjer umrla je 195 godina stara. Ova zena do 162 god. nikad bolovala nije.

Glasovi iz Californije.

Hrvati u Sakramentu.

Napredak i stanje njihovo.

San Francesco, 24 travnja 1909. Mnogo ce citaoce "Napredka" zanimati, kako nasi zemljaci zivu u zapustenoj i necuvenoj hrv. koloniji u Sakramentu Califonija.

Nepoznata ova nasa kolonija broji preko tisucu hrv. naseljenika. Skoro svi su iz krasne nase Dalmacije. Ponajvise ih je s otoka Braca. a ima ih nesto i iz ostalih mjasta.

Da, od ove kolonije dalo bi se pisati na dugo i siroko. Ali ja cu samo gledati, da je opisam u sto krace. Pred kojih dvadeset godina poceli su se naseljivati nasi zemljaci u taj glavni grad zlatne i bogate Californije. Nadjose rada u tvornicam zeljeza. Kroz ovo dvaneset godina, sto su tamo, napredovali nijesu nista. Ima tu sva silu drugih naroda, koji su napravili svoj dobri i bogati imetak, a Hrvati ostadose na istome, kako kad i dogjose. Cudnovato mi je, da imaju i ona cetiri restauranta, od koja tri vlasnici tri Marinkovica sa otoka Visa, a od cetvrtog dva nasa covjeka iz Boke Kotorske.

Nasa kolonija u Sacramentu nema nasih trgovaca. ona ne pozna napredka svoga naroda, ne pozna novine niti knjige, a sto je glavno, njoj nije poznato nista o hrv. domovini.

U Sacramentu ne poznaju hrvatstva. Tu se psuje hrvatsko ime i grdi hrvatski narod. Tamo se ne smijes nazvati Hrvatom pred nasim ljudima, jer te pocmu grditi i psovati, a lako mozes zbog toga neduznog imena i batina dobiti.

Nasi ljudi u Sacramentu ne priznaju, da su Hrvati, a niti jezik kojim oni govore, da je hrvutski. Vecina ih se nazivlje "Slavonian," a ima ih na zalost i takovih koji kazu, da su "Austrijaki."

Bio sam vise puta u Saarnmentu i svakom prigodom tumacio sam im o stvari i htio neke privesti natrag k svome hrv. imenu. Na moje rieci oni su se smijali. Jednom zgodom pokusao sam" nebi li se dalo ustrojiti jedno hrv. drustvo pod sveze N. H. Z. . . .

Ni to mi nije uspjelo. Dakako, da sam htio ustrajati kakov "austrijansko" ili "slavesko" drustvo, bio bi uspio, ali o hrvatskom nijesu htjeli.

Nasa je kolonija u Sacramentu vrlo zalosna. Imao sam prilike cuti od nekojih bezobrazenih ljudi tamo. (cija imena necu iznositi javno) da bi se volili zvati psima, nego Hrvatima. Sram ih bilo! I to su mi nekakovi "leadari" tamo. Zalosne vodje! Na mjesto da se ponose i dice svojim imenom, oni ga psuju i u blato kroz svoja gadna usta valjaju. To se dogadja kod nijednog naroda. Samo se to moze dogoeiti kod nas Hrvata, sto je vrlo, vrlo zalosno. A sada da se malo pozabavim s nasim krasnim spolom u Sacramentu. Nase zene, koje su se tamo doselile pred nekoliko godina, srame se svoga jezika. One nece hrvatski da govore jedna s drugom, nego engleski, koli jezik malo ili nikako ne poznaju.

A sto da recem o onim, koje su od hrv. roditelja rodjene tamo? One valjda govore bolje kineski, nego svoj materinski jezik. Vrlo su glupe i neotesane. Tako jednu upitam, zasto ona ne bi govoril a hrvatski, a ona mi odgovori: "I am not od "nasih". I am native daughter". Ova pak i njoj slicne i neznaju, da gdje na zemlji postoji Hrvatska. Uzasno! Ta njih nije toliko ni kriviti, koliko njihove zalosne roditelje, koji ne samo da ne naucise svoju djecu svoga jezika, nego ih i pokvarise tako, da samo gledaju za "good times". Nasemu narodu u Secramentu treba narodne svjesti i prosvjete. Taj narod trebalo bi izvesti na pravu stazu, tomu narodu treba pomoci k cilju narodnog osvjestenja, pace istom onda taj narod biti cestit i valjan ogranak hrv. naroda.

Moja je zelja, da zalutala braca u Sacramentu dodju na pravi put i da stupaju pravim, postenim i plemenitim hrv. koracima. Ove nekolike gorke istine o njima ne iznosim na javnost, da bi me vodio kakovi jal proti njih, nego da ih oni i hrv. narod uzmu do znanja i porade, da se uklone sramote, koje se tamo zbivaju na stetu hrv. imena.

Petar Greget,
502 Kearny St

Nasi predbrojnici ovog puta naci ce uklopljeno suvise koji broj. "Napredka", stoga molimo da ga razdjelite onmu koji zeli citati. Apel ovog puta prestavljamo na vasu dusevnost sto mislite odluciti, jer siguri smo da ima u nasem stadu hrvatski rodoljuba, koji ce sve zrtvovati za slavno ime. Narod je snaga, narod je oruzje te sa s'vami mozemo vojevati proti svakom neprijatelju. Tko proti Naradu! Nitko, dakle ovo se vas tice vrijedni hrvatski sinovi!

Primili smo jedno pismo od Station master iz Te-Aroha u kojrm zudi znati za adresu jednog naseg domorodca po imenu J. Farac, ili Jeuny Farac, jer da ce ovaj doznati sto se tice njegova koristi. Preporucujemo nasem domorodcu, da odma bude u dopisnici sa gore spomenutim Station master.

Nepotrebljiv.—Katice, za tvoj rogjendan darovati cu ti nesto—darvati cu ti sebe" "Hvala, ali ja samo primam stvari koje se mogu upotrebavljati."

Jedan njemac u Newtead Victtoria, Australija po imenu Charles Lepa, koji se bavi sa vocarstvom od nazad mnogo godina ostavljeno mu je £12,000 sterlina od rodbine u Americi.

Dokazuje se, da na svemu svietu ima 270 vulkana gdje neprestano vatra gori, ali od ovog broja ima ih koji su sasvim maleni.

Dokazuje se, da slon poeme raditi od 12 godina pak sve do osamdeset. Ovaj moze potezati petnaest tona, podignuti pol tona, a nositi tri tona.

Miljunas William N. Erew u gradu Pettsburgu, Americi gradi kucu od milijuna dolara. Ista ce biti vjenceni dar njegove kceri Verginije, koja je zarucena za jednog bankvenog cinovnika.

U gradu Dunedin deset Hotela je su dobili smrtnu odsudu brzojavno se dokazuje iz onog grada.

Sada kad smo poslali listove po odvjetniku nemojte postati nasi neprijatelji. Svaki trazi svoje.

JEDINO MJESTO

ZA MUSKE OPRAVE KOSULJE.

DOLNJE OPRAVE, OVRATNIKE, OGRLICE, KLOBUKE I KAPE, POKRIVACE, MALE I VELIKE SKRINJE, I.T.D.

GEORGE FOWLDS——

VICTORIA ARCADE.

Queen Street - - - AUCKLAND.

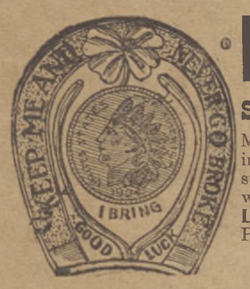

LUCKY POCKET PIECE

Something Entirely New, Novel and Funny.

Made of Aluminum with **real bronze** U.S.A. **one cent** piece in centre. **Splendid Souvenir Shaped Horseshoe** with suitable **Funny Inscription** on each side. Ornamented with a **Wishbone, Four-leaf Lucky Shamrock, I bring Luck, Keep me and never go broke.** A really taking Popular Novelty. Price 1/- post free.

Address—Universal Supply Company, 458-460 George St. Sydney, N.S.W.

Trgovina.

KAKO SASTOJI MARKETA OD GUME.

BIELA GUME—

Guma od swampa po drugi put ostrugana (rescraped) od 140.
Ista kao gore, ali iz plitka guma od 175.
Dobra vrsta bez sitne gume od 116.
Malo bolja vrsta dobro ocistjeno od 125 pak gore.
Dobro vrsta skupa sa sitnom gumom od 120.
Dobra vrsta, ali slabo ocistjena 88.
Srednja vrsta 68.
Sitna slaba guma, a ne dobro ocistjena od 36.
Sitna iz plitka cista guma od 45.
Sitna guma, ali ne veoma mali komadici od 50.
Slaba srednja vrsta 30.
Srednja vrsta od swampa 20.
Dobro swampa izmisana, i bez praha od 18.
Dobra swampa sa prahom 14.
Slaba swampa ostrugana od 18.
Slaba swampa, ne dobro ostrugana od 14.
Dobor chips bez praha 30.
Dobar chips sa prahom 18.
Dobor chips sa prahom alislabiji 12.
Dobar prosijani prah 12.
Dobar neprosilani prah od 10.
Slabi prah 8.

CRNA GUMA.

Po drugi put ostrugami od 120.
Po drugi put ostrugana ali bistra 125.
U komadim bez sitne gume, i sugare 90.
Srednja vrst od 65.
Pola, i pola sa sitnom gumom od 38.
Ostrugani sugar 28.
Sitna guma bez biti ostrugana 26.
Chips cist, i bistar 28.
Chips dobar, i cist 18.
Chips slabi, i necist 9.
Prah 3s.

Zemljusina od gume—

EAST COAST.

Guma po drugi put ostrugani 180.
Dobra vrsta bez sitne gume od 115.
Dobra vrsta sa sitnom gumom 90.
Sitna guma 40.

PRITCHARD'S POSTOLI !

Najbolje skadiste svake vrsti postola u gradu Aucklandu. Lagana nosnja, dugo trajanje postola.

ENDEANS' BUILDINGS,
QUEEN STREET WHARF.
AUCKLAND.

JAMES CURRIE,

TAILOR,
DARGAVILLE.

Sasvim dobro poznati krojac od Hrvatskog naroda. Izvrstnu ksojacku radnju, uz svako zadovoljstvo sa a najniZosn mogucom cienom.

T. KENEALY & CO.,

Swanson S., AUCKLAND.

Whisky in bulk :---Glen Ray 7 O.P. 30s. per gal. Whisky, cased--Red Funnel, 47s. and Grant Fraser, 46s.

Brandies---Mac Rogers 3 star, 52s. and others 42s.

Schnapps---Gold Medal 42s.

Wines---Hardy's Special, 32s., Hardy's Medium, 28s. Claret---Hardip, 32s.

Ales Dodson's qaarts 3s., pints, 4s. 6d.; Swans qaarts, 8s., pints, 4s. 6d.; Paul's qaarts, 8s., pints, 4s. 6d. Stout---Dodson's qaarts, 8s., pints, 4s. 6d. Cordials---Pepperment, 9s. Sarsaparilla, 15s.

N.B.---Sve narucbe od gore spomenutih pica salju se direktnno na urednictvo "Napredka" sa postarskim naznacicom, Za blagdane i u svako vrieme dobro je da Hrvatski narod ima za pokriepit se. Vrsta i ciena samo jedan pokusal, pah vazda radovoljni. Vrsta piva jest najbolja u Novoi Zelandi.

FRED. F. DAY,

DARGAVILLE.

Kupuje za gutov novac svakog ploda sto zemsja daje daje rita, kukuruza masla jaja i.t.d. Tzgovac po visoj nasedbi svakog gvozdja. I svake hrane. Poznat nasem narodu kao dobor covjek.

ECCLES' INDIAN OIL.

Jest Dobro medicina za lieciti reumatizumu, ukocenosti, boli bubrega, siatike i boli ruku i nogu; svaka botelja rapada, 2s 6d.

Eccles' Phosphorton.

Najbolja ljekarija za slabocu zivaca, boli u glva, slaba teka, slabe probave i slaboce od krvi. Svake botelja 2s. 6d., 4s. 6d., 6s. 6d. Kod istog9 se nalazi svaki potrebni ljekarija. Narucbe i novac seljese na.

GOSP. A. ECCLES, Chemist,
Queen Street, - AUCKLAND.

Seljacki novac neka sluzi seljactvu !

Hrvatska Poljodjelska Banka

Podruznica : Rieka, CENTRALA : ZAGREB, Impostava : Hreljin

Glavnica K. 1,580,000. Ulosci K. 8,641,432. Pricuva K. 327,000

Hrvatska poljodjelska banka **snaznom rukom** promice napredak i interes hrvatskog seljaka. U 230 krvatskih seljackih zadruga okupila je ona kao **jednu veliku** obitelj preko 33 tisuce clanova---hrvatskih seljaka, kojima daje jeftin zajam i nabavlja gospodarske potrebe.

Imetak tih zadruga vrijedi **preko K 100 milijuna**, koji jamci za uzeta zajmove od banke.

Svakog rodoljuba narocito **brace izvan domovine** duznost je dakle ulagati svoje pristednje kod HRVATJKI POLJODJETSKE BANKE u ZAGREBU (Croatia, Europe), koja ih ukamacuje sada sa.

CISTIH 4 per cent.

Sve upute glede ulagenja, **pohrane uloznica**, zaporaka, lozinka i otpreme novca salju se na zahtjev odma i badava.

Poljodjelac ulaze kod poljodjelske banke!

JOHN HOPE] [ROBERT HOPE

BRACA HOPE.

ZURABA - - ARATAPU.

VADU zubove bez cutititi bolesti. Suplje zubove napunjaju se sa zlatom. Radi se svaka radnja od zubarstva. Ciene umjerene.

J. T. McIvor & Sons.

Drvodjelci, i radnici za liesove. Pokoqanje u najboljem redu, sa najnizom cienom u gradu.

Adresa---

Karangahape Road, NEWTON.

BURTON & HAMMOND

ODVJETNICI.

Posulja kod Velikog. i Malog Suda Posudju ju novac uz vlastito imanje.

Adresa---
93 QUEEN STREET, AUCKLAND.

Kad u gradu otidji pohoditi

LOVE = Photographer,

QUEEN & VICTORIA STREETS.

Stare slike pretvara u originalne.

E. B. DUFAUR,

43 Queen St., AUCKLAND.

IMPORTER CHOICEST BRANDS OF WINES, SPIRITS, LIQUERS, ALES, STOUTS, CIGARS & TEAS.

WHISKIES : The choicest brands, case and bulk, including Watson's, Pedeitor, Malkin. The same as supplied to the Royal Family.
BRANDYS : Henessy, Jules, Clamait, Ruyer, Guillet, and all other leading brands.
GINS and Geneva Schnapps a specialty.
SCHNAPPS : The purest, direct from Holland.
CHAMPAGNES : All leading brands and finest vintages.
ALES and STOUTS : The best procurable in Local, Dunedin, Guinness' and Bass.
TEAS : A speacial leading line; best value in market, packed in half-pound, 1lb., 2lb., 6lb., and 10lb tine, and half-chests.
WINES from vineyards of Australia and Continent of Europe; cannot be equalled elsewhere.

Place a trial order for any of above with me; this will ensure continuance.

OGLAS.

DAJEM na znanje svim domorodcim, da prodajem smolu uz komisiju, na najvece zadovoljstvo posiljavca. Izasiljavam hranu i sve druge potrebne stvari, u najbrzjem vriemenu i najtacnije.

Biljezim se S'postovanjem

STEPHEN ROGLICH,
No. 9, Beach Rd., AUCKLAND

Tiskara "Napredka,"

27 Coombes' Arcade, AUCKLAND.

Preuzimlje :

Sve vrsti poslova, koji zasjecaju u tiskarsku struku kao—

NOVINE KNJIGE BROSURE OSMRTNICE
TISKANICE LETAKE PLAKATE
VJENCANE OBJAVE PLESNE REDOVE

CIENE UMJERENE!
BRZA PODVORBA!
UKUSNA RADNJA!

RADNICI! **Podupirajte ovo narodno poduzece.**

Svaki svijestni Hrvat i radnik, trebao bi da je predplatnik "NAPREDKA."

Telefon br. 1575.

Britanska Hrvatska Agencija.

Generalni Agenti i Tumacnici.

27 Coombes' Arcade, Queen Street, AUCKLAND.

Posulje za hrvatske i ingleske podanike u medjusobnim odnosajima trvacke komore. Nahadja kupovina prodavanja i unajmjivanja svakovrsnih zemalja. Zemlje za kopanja gome i za naselbine. Nahadje svake vrsti rabote za hrvatskog radnika. Bavi se svim obrtnickim poslima izmedju hrvatskog i ingleskog podinaka. Prevadia i cini pisma na hrvatskom i ingleskom jeziku Zastupa u podpumom zadovoljstvu hrvatski narod kao najbolji tumacnici na velikom i malom sudistu po svoj ovoj zemljit. Cini putne karte za hrvatski narod.

Kad u potrebi bilo u zadravlju ili bolesti obratite se na gove naznacenu adresu gdje ce te bili podpunim zadovoljstvom sluzeni.

Telefon br. 1575. M. A. FERRI, upravitelj.

Printed by the British and Crotian Newspaper Company, at their Registered Printing Works, 27 Coombes' Arcade, Auckland.

SATURDAY, JUNE 26, 1909.